

Puntdevista 56. L'educació no fa vacances (II) (26/6/2019)

Fa un parell d'anys m'acomiadava del curs acadèmic amb un puntdevista que deia "L'educació no fa vacances". Perdoneu que reiteri ara el títol en aquest darrer puntdevista del curs 2018-2019, desitjant-vos unes vacances ben aprofitades, tant pel merescut descans com per l'enriquiment personal que sempre suposa un canvi de lloc, de ritme, de relacions socials.

Convé recordar que el desitjat descans no l'aconseguim amb la simple inactivitat. La nostra ment necessita recaptar informacions amb les que elaborar criteris d'acció, compromisos afectius, relacions interpersonals. El canvi d'activitat ja suposa per el mateix un descans, mentre que la inactivitat total es motiu d'infelicitat. Aquesta darrera afirmació dels neuròlegs resulta especialment interessant, explicada perquè si el nostre cervell no processa estímuls externs es dedica a treballar solament sobre els interns, i aleshores sempre sorgeixen motius de preocupació, dubtes sobre accions passades, angoixes sobre fites no aconseguides ...

Conscient que he simplificat la qüestió neurològica, el que cal destacar és que l'aprenentatge no és incompatible amb el necessari descans que la nostra ment necessita precisament per consolidar-lo, sempre que es compagini amb interrupcions periòdiques i es diversifiquin les fonts d'accés i d'elaboració de la informació. I això val tant per als infants com per als adults de totes les edats. En el cas dels infants i joves, els aprenentatges no tenen que restar lligats estrictament a l'àmbit acadèmic, lògicament. Amb tot, dedicar algunes estones a revisar i consolidar aprenentatges escolars no suposa cap destorb, ans al contrari, resultarà de molta utilitat a l'inici del pròxim curs; el tema està sobradament estudiat.

Però aquest període de vacances és el moment d'obrir perspectives a tota la diversitat del món cultural que ens envolta, i que es podrà conèixer gràcies als viatges i a les possibles noves relacions socials. Un exemple clar és l'aprenentatge i pràctica d'idiomes, amb tot el que això comporta. La lectura -no de simples frases curtes de les xarxes socials- segueix essent l'activitat clau per l'accés a la cultura en sentit ampli, al temps que ella mateix pot ser eina de relaxació.

És evident que avui no es pot parlar de lleure sense tenir present la utilització de les eines tecnològiques que resten en les nostres mans de manera tan habitual. Respecte als més joves sorgirà la inevitable pregunta sobre la pertinència o no dels vídeo-jocs, posem per cas, però no solament, perquè les xarxes socials i el visionat de sèries i pel·lícules són els altres grans camps d'ocupació del temps, en aquest cas per a totes les edats. I resulta inútil anar en contra dels temps. Aquestes pantalles de diferent grandària i format, que són part de la nostra vida quotidiana, difícilment es faran fonedisses durant les vacances. Però, encara que ja soni a tòpic, sí és un bon moment per alliberar-nos en bona mesura de la seva tirania i entrar en contacte amb tots els nostres sentits amb el món que ens

envolta, sense la intermediació forçosa de la tecnologia. Això sense necessitat de prescindir-ne totalment, sinó atorgant a les eines tecnològiques un temps i espai controlat en les nostres vides, al menys durant les vacances...

En algun altre moment també hem insistit en destacar que aquests períodes de vacances posen a prova els hàbits de relació social, perquè s'ha de conviure en espais públics, en situacions ben diverses, tant amb propis com amb estranys, i aleshores es manifesten els comportamentals adquirits i els que caldrà adquirir. Per això, els educadors, siguin pares, avis o altres responsables, han de mantenir constant la seva actuació educativa, sense renunciar-hi en cap moment -l'educació no fa vacances-, encara que això pugui resultar feixuc. Tots podríem posar exemples d'infants i no tan infants que fàcilment els catalogaríem com de ben o mal educats; d'anècdotes n'hi ha sobrades per justificar aquests qualificatius.

Jaume Sarramona

(www.sarramona.net)